

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	23 Mai 2013
Aelod Arweiniol:	Arweinydd y Cyngor
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Tai a Chymunedol
Teitl:	Ailstrwythuro'r Gwasanaethau Adfywio, Cefnogi Busnes a Thwristiaeth

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi manylion am y rhesymeg a'r broses ar gyfer Ailstrwythuro'r Gwasanaethau Adfywio, Cefnogi Busnes a Thwristiaeth.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Darparu gwybodaeth ynglŷn â'r rhesymeg dros newid, y siart strwythur a'r broses a ddilynwyd hyd yn hyn ac i'w dilyn i gwblhau'r broses ailstrwythuro.

3. Beth yw'r argymhellion?

Bod Aelodau'n ystyried cynnwys yr adroddiad ac yn rhoi adborth i'r Pennaeth Tai a Datblygiad Cymunedol a Phennaeth Cyfathrebu, Marchnata a Hamdden ynglŷn â sut mae'r cynigion yn yr adroddiad yn ateb eu disgwyliadau a dyheadau ar gyfer y gwasanaeth.

4. Manylion am yr adroddiad – Yr achos dros newid.

Ym Mehefin 2012, cadarnhaodd y Prif Weithredwr fersiwn derfynol o'i bapur "Cyngor Ardderchog yn Agos at ei Gymuned". Yn y papur hwn, rhoddodd fanylion am lawer o wasanaethau'r cyngor a gydnabyddir ymhlith y gorau yng Nghymru. Fodd bynnag, nodwyd nad oedd rhagoriaeth ym mhob rhan o'r sefydliad, a'n bwriad yw bod yn ardderchog ym mhopeth a wnawn.

Nodwyd Tair Egwyddor arweiniol sy'n greiddiol i'r ffordd rydym yn gweithio:

- **Perfformiad uchel**
- **Eglurder**
- **Atebolrwydd**

Mae'r papur yn mynd ymlaen i nodi:

"Mae gwaith y cyngor ar adfywio a rhoi cymorth i fusnesau'n llawer gwell na'r hyn ydoedd ychydig o flynyddoedd yn ôl, ond fe erys yn annatblygedig. Mae'r hollt 'strategol / gweithredol' wedi gweithio'n eithaf da, ond nid yw hollti rheolaeth gyffredinol y timau hyn wedi bod mor llwyddiannus." Nodwyd y ffordd yr ymdriniwyd â Thwristiaeth hefyd ar gyfer gwella, gyda'r Prif Weithredwr yn ceisio swyddogaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau gryfach.

Ailadroddwyd gweledigaeth y Prif Weithredwr ar gyfer newid a thrawsffurfio gan Arweinydd y Cyngor a ddywedodd “ Mae’n rhaid i ni ddangos mwy o arweinyddiaeth ac ysbrydoli hyder mewn busnesau presennol a’r dyfodol....Mae’n rhaid i ni chwarae mwy o ran gyda’r gymuned fusnes leol” ac aeth ymlaen i ddweud “Mae gennym ddiwydiant twristiaeth anferth, ond a ydym yn gwneud y gorau o’r hyn sydd gennym?”.

Mewn ymateb i’r heriau hyn, gwnaethpwyd adolygiad gwasanaeth o’r Tîm Adfywio, y Rhyl yn Symud Ymlaen (RGF) a Chefnogi Busnes a Thwristiaeth ddiwedd haf 2012 a oedd yn cynnwys adolygiad o ffeiliau personél a chyfarfodydd un i un gyda 23 o’r 29 staff a oedd yn trosglwyddo i’r gwasanaeth, a oedd yn cynnwys rheolwyr o bob adain. Trefnwyd cyfarfodydd un i un ynghyd â gweithdy blaenoriaeth gwasanaeth, a chyfarfodydd tîm gyda’r Pennaeth Tai a Datblygiad Cymunedol yn bresennol. Dyma ganfyddiadau allweddol o’r adolygiad:

- Mae strwythurau tîm wedi’u datblygu’n wael, sy’n arwain at gyfathrebu gwael a hyblygrwydd cyfyngedig wrth ddefnyddio staff
- Mae gan y gwasanaeth broffil eithaf isel ac nid ydyw ar hyn o bryd yn dangos brand cryf ar gyfer y cyngor
- Nid yw monitro perfformiad wedi ei ddatblygu’n llawn ar draws meysydd gwasanaeth, gydag ychydig o gyfle i ddangos canlyniadau
- Mae diffyg mewn hyrwyddo gwasanaeth – nid oes dull trefnus i gadw canlyniadau cadarnhaol a rhannu’r rhain yn fewnol ac allanol
- Nid yw’r cyngor yn agos at fusnesau
- Teimlodd staff nad oedd yr hollt ar draws gwasanaethau a ddigwyddodd 18 mis yn ôl rhwng agweddau gweithredol a strategol wedi gweithio’n dda iawn yn gyffredinol, er gwnaethpwyd pob ymdrech i wneud iddi weithio.
- Fe wnaeth y staff a gafodd gyfweiliad siarad am sut oedd gwasanaethau’n dameidiog, yn enwedig mewn perthynas â’r swyddogaeth dwristiaeth

Yn ogystal ag ymgysylltu â staff, cynhaliwyd nifer o ddigwyddiadau budd-ddeiliaid pwysig i gael safbwyntiau ehangach ar sut oedd y gwasanaeth yn perfformio ac yn cael ei ystyried. Felly, cynhaliwyd Adolygiad o’r Rhyl yn Symud Ymlaen (RGF) a welodd yr angen am fwy o gydlyniant ac integreiddiad o gyfleoedd datblygu economaidd ac adfywio drwy alinio RGF, Strategaeth Dinas y Rhyl a rhaglen Cymunedau’n Gyntaf yn effeithiol.

Awgrymodd adborth o’r Gweithdy ar gyfer Aelodau ar Ddatblygu’r Economi bod angen i swyddogaeth datblygu’r economi dyfu sectorau preifat a thrydydd sector, gwneud y defnydd gorau o adnoddau naturiol Sir Ddinbych, darparu cefnogaeth well i fusnesau a gwneud y gorau o fuddsoddiad drwy Ewrop a Ffrydiau Ariannu eraill.

Datblygwyd Bwrdd Seinio Sector Preifat hefyd a nododd nad ydyw’n hawdd gwneud busnes gyda’r Cyngor gan ei fod yn gallu bod yn gymhleth, biwrocraidd ac yn adweithiol.

Mae’r gwaith a wnaethpwyd mewn perthynas â ffurfio Strategaeth Uchelgais Economaidd a Chymunedol Cyngor Sir Ddinbych hefyd wedi bod yn ddylanwadol wrth ddatblygu’r strwythur. Mae’r weledigaeth o “gydweithio i adeiladu lle, lle gall busnesau newydd a phresennol ffynnu, ein trefi a’n cymunedau lewyrchu, a’n

preswylwyr yn weithredol ac yn mwynhau bywyd o ansawdd da” angen newid dull ac ail-alinio adnoddau i ddarparu’r blaenoriaethau hyn.

Cododd y ffactor pwysig olaf wrth ffurfio’r cynlluniau ar gyfer y strwythur adfywio o ganlyniad i ddogfen ymgynghori “Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid” a gynhyrchwyd gan Lywodraeth Cymru yn Hydref 2012 a amlinellodd y newidiadau allweddol yn ei ddull i adfywio, sef :

- Canolbwyntio ar **ganlyniadau** sy’n ymwneud â chymunedau llwyddiannus, sy’n dysgu ac yn iachach, gan wneud cysylltiadau â rhaglenni cydategol Llywodraeth Cymru
- I gael eu harwain gan dair **egwyddor** allweddol o (i) waith partneriaeth (ii) dull strategol (yn seiliedig ar dystiolaeth, yn canolbwyntio ar bobl a lle, cynllunio gofodol ac ati) a (iii) cynaliadwyedd (cynnwys cymunedau, cynllunio ar gyfer y tymor hir ac ati)
- Ymrwymiad wedi’i adnewyddu i **weithio ar draws-portffolios** yn y Llywodraeth
- **Llywodraethu cryfach** - gyda strwythur darparu cenedlaethol, rhanbarthol a lleol eglur.

Tra bod y cynnig uchod yn berthnasol i strategaethau adfywio cenedlaethol, mae’r ffocws ar ganlyniadau, gweithio mewn partneriaeth, mabwysiadu dull strategol, gweithio ar y cyd ar draws portffolios, a datblygu llywodraethu cryf a mesurau atebolrwydd yr un mor bwysig, dilys a chymwys ynghylch sut rydym yn rheoli a darparu blaenoriaethau adfywio a datblygiad economaidd yn lleol.

Felly i orffen, ar nifer o lefelau, ni fyddai’r strwythur presennol, canolbwynt sgiliau a dyraniad adnoddau yn addas ar gyfer y diben nac yn gallu darparu’r rhaglen uchelgeisiol o Adfywio a Datblygu busnes fel y cynhwysir yn y Cynllun Corfforaethol a’r Strategaeth Uchelgais Economaidd sy’n datblygu.

Strwythur Newydd (ceir copi yn Atodiad 1 er gwybodaeth)

Wrth ddatblygu’r strwythur newydd i Adfywio, edrychwyd ar nifer o awdurdodau, gan gynnwys Sir y Fflint, Wrecsam, Conwy, Sir Gaerfyrddin, Ynys Môn a Chyngor Gorllewin Swydd Gaer a Chaer. Ymhellach at hyn, cynhaliwyd ymgynghoriad llawn gyda’r staff sy’n golygu bod rhai newidiadau sylweddol i’r strwythur terfynol.

Bydd gan y strwythur newydd ffocws lleol, sy’n adeiladu ar drefniant un man cyswllt , ac yn ceisio cysylltu gwasanaethau o fewn a rhwng ffiniau Grŵp Ardal Aelodau. Dylai’r dull hwn sy’n canolbwyntio ar leoedd mewn gwasanaethau ei wneud yn haws i aelodau, busnesau a budd-ddeiliaid gael cyngor, cymorth a chefnogaeth o safon gan dimau sy’n agos i’r cymunedau maent yn eu gwasanaethu, a galluogi bod gwasanaethau’n cael eu haddasu ar gyfer anghenion unigol cleientiaid.

Bydd y strwythur yn lleihau’r uwch dîm o 3 rheolwr i lawr i 1 ac yn bwriadu ail-fuddsoddi arbedion mewn darpariaeth rheng flaen drwy Arweinydd y Tîm a swyddi swyddogion prosiect. Bydd hyn yn hwyluso tîm rheoli gweithredol sydd â mwy o

hyblygrwydd i ddyrannu adnoddau a chaniatáu mwy o gapasiti a gallu ar y rheng flaen i ddarparu prosiectau a blaenoriaethau allweddol.

Bydd dull cadarn i reoli perfformiad yn cael ei oruchwylio gan Dîm Ansawdd a Pherfformiad Tai a Datblygiad Cymunedol a fydd yn sicrhau y bydd blaenoriaethau Cynllun y Dref, y Cynllun Corfforaethol, y Rhyl yn Symud Ymlaen a blaenoriaethau allweddol eraill yn cael eu darparu ar amser, o fewn y gyllideb ac o safon uchel. Bydd cymhorthfa perfformiad misol yn cael ei chynnal a darperir adroddiadau chwarterol i aelodau sy'n olrhain perfformiad yn erbyn Cynlluniau Tref ac Ardal. Ni fydd dulliau adrodd Bwrdd Rhaglen y Rhyl yn Symud Ymlaen yn cael unrhyw effaith gan y rhaglen ailstrwythuro.

Mae disgwyl y bydd yr Uwch Dîm Rheoli yn cael ei ailstrwythuro erbyn diwedd Mai 2013. Yna bydd Pennaeth y Gwasanaeth a'r Rheolwr Economaidd a Datblygiad Busnes yn gweithio gyda'r arweinwyr tîm i gytuno ar ofynion adnoddau ar gyfer bob ardal ac fe gynhelir proses recriwtio i benodi swyddogion prosiect i swyddi gwag. Bydd swyddi gwag o fewn yr ailstrwythuro'n cael eu clustnodi i staff o fewn y tîm Adfywio, a disgwylir y bydd pob swydd wedi'i llenwi erbyn diwedd 2013.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaeth Corfforaethol?

Mae datblygu'r economi leol yn Flaenoriaeth Gorfforaethol i Sir Ddinbych, ac mae ailstrwythuro'r swyddogaeth adfywio wedi'i ddylunio i adeiladu ar gapasiti a gallu'r gwasanaeth i ymateb yn gadarnhaol i gwrdd â'r flaenoriaeth hon.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd yr ailstrwythuro'n niwtral o ran cost. Drwy leihau rheolwyr mae arbedion wedi'u cynhyrchu gan fod y rhain wedi'u hail-fuddsoddi mewn gwasanaethau rheng flaen drwy Arweinydd y Tîm a swyddi cefnogi prosiect. Mae proses gwerthuso swydd wedi'i chynnal hefyd i asesu'r cyflog a'r raddfa'n annibynnol mewn swyddi yn y strwythur newydd sydd wedi golygu bod rhai arbedion bach wedi'u gwneud.

Felly, ni ddylai fod angen adnoddau ychwanegol gyda'r ailstrwythuro ond yn hytrach mae'n bwriadu gwneud gwell defnydd o'i adnoddau presennol. Ni ragwelir unrhyw faterion cyfreithiol, amgylcheddol neu fioamrywiaeth drwy ailstrwythuro. Fodd bynnag, efallai y bydd rhywfaint o effaith ar TGCh wrth i'r gwasanaeth symud ymlaen i wneud y mwyaf o liniaduron a thechnoleg ddeallus i alluogi mwy o waith hyblyg a lleol i gefnogi busnesau a chymunedau.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd am y penderfyniad?

Cynhaliwyd asesiad effaith ar gydraddoldeb sy'n amgaeedig er gwybodaeth (Atodiad 2). Mae'r Gwasanaeth wedi cydnabod hawliau pellach staff ar absenoldeb mamolaeth ac wedi gweithredu i sicrhau nad ydynt yn cael eu gwahaniaethu'n anghyfreithlon drwy gydol y broses ailstrwythuro.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae Pennaeth Tai a Datblygiad Cymunedol wedi dangos y cynlluniau ailstrwythuro i bedwar o'r Grwpiau Ardal Aelodau, er gwybodaeth, i'w dosbarthu a chael adborth. Fe ymwelir â phob Grŵp Ardal Aelodau i gael adborth aelodau ar y gwasanaeth a ddarperir drwy'r ailstrwythuro. Mae ymgynghoriad sylweddol wedi'i gynnal gydag aelodau o staff yn unol â pholisïau a threfnau'r Cyngor.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw gostau ychwanegol yn codi o'r Ailstrwythuro.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Y brif risg sy'n gysylltiedig â'r ailstrwythuro yw na fydd yn darparu'r canlyniadau yn ôl y disgwyl, a bydd angen ailstrwythuro arall ar ôl hynny. Ceisir lleihau'r risg hon drwy fabwysiadu dull strategol i ailstrwythuro gwasanaeth, sydd â dau gam penodol. Cam Un i benodi uwch dîm rheoli a'u chynnwys wrth ddatblygu a ffurfio Cam Dau, a fydd yn dyrannu adnoddau i dimau rheng flaen. Bydd y defnydd o broses cyfateb swyddi gadarn, ynghyd â chanolfan asesu a phroses gyfweld yn seiliedig ar gymhwysedd yn sicrhau bod staff gyda'r sgiliau, profiad a gallu cywir yn cael eu penodi i swyddi yn yr ailstrwythuro.

Gallai diffyg y swyddogaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau gadarn arwain at strategaethau allweddol, gan gynnwys Cyrchfan Sir Ddinbych yn methu â chael eu darparu, ac ni fydd y fantais economaidd o strategaeth digwyddiadau llwyddiannus yn cael ei gwireddu.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'r adroddiad er gwybodaeth i Aelodau ac iddynt wneud sylwadau arno. Mae'n ffurfio ymateb y Gwasanaeth Adfywio i'r heriau a amlinellir ym mhapur "Cyngor Ardderchog yn Agos at ei Gymuned" a ddatblygwyd gan y Prif Weithredwr ym Mehefin 2012 ac yn darparu dull cysylltiedig, cadarn, strategol ac alinio adnoddau i ddarparu blaenoriaethau Uchelgais Economaidd y Cyngor.

Mae Erthygl 6.3.2 o Gyfansoddiad y Cyngor yn nodi swyddogaeth archwilio mewn perthynas â materion a amlinellir yn yr adroddiad hwn.

Swyddog Cyswllt:

Pennaeth Tai a Datblygiad Cymunedol
Ffôn: 01824 712955